

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (första avdelningen)
den 6 juli 2004

Mål T-281/01

Hubert Huygens
mot
Europeiska gemenskapernas kommission

”Tjänstemän – Förfarande för att upprätta betygsrapporter –
Försening under upprättandet av betygsrapporter – Skälig tidsfrist –
Skadeståndstalan – Ideell och ekonomisk skada – Befordringsförfarande –
Tyst beslut att inte befordra sökanden – Talan om ogiltigförklaring –
Beslut att inte befordra sökanden under befordringsomgången år 2000 –
Motivering saknas – Beslut att befordra 54 tjänstemän under
befordringsomgången år 2000 – Avvisning”

Fullständig text på franska.....II - 903

Saken:

Talan om ersättning för den skada sökanden åsamkats till följd av den betydande förseningen under förfarandet för att upprätta en betygsrapport för betygsperioden 1997–1999. Talan om ogiltigförklaring av kommissionens tysta avslag på sökandens begäran om ersättning för den skada han lidit till följd av nämnda försening, kommissionens tysta beslut att inte befordra sökanden till lönegrad B 1 under befordringsomgången år 2000 och kommissionens beslut att befordra 54 tjänstemän till lönegrad B 1 under samma befordringsomgång samt under alla omständigheter av det av direktören för Byrån för europeiska gemenskapernas officiella publikationer fattade beslutet att befordra fyra tjänstemän

vid publikationsbyrån till lönegrad B 1 under befodringsomgången år 2000.

Avgörande: Kommissionen skall erlägga beloppet 500 euro till sökanden som ersättning för den ideella skada denne lidit. Kommissionens beslut att inte befordra sökanden till lönegrad B1 under befodringsomgången år 2000, vilket framgår av offentliggörandet av förteckningen över tjänstemän som befordrats till denna lönegrad i Administrativa meddelanden nr 31 av den 6 april 2000, ogiltigförklaras. Talan ogillas i övrigt. Kommissionen skall ersätta rättegångskostnaderna.

Sammanfattning

1. Tjänstemän – Talan – Skadeståndstalan – Yrkande om ogiltigförklaring av det administrativa beslut genom vilket begäran om skadestånd avlogs – Yrkande som inte har någon självständig karaktär i förhållande till yrkandet om skadestånd

(Tjänsteföreskrifterna, artiklarna 90 och 91)

2. Tjänstemän – Talan – Begäran i den mening som avses i artikel 90.1 i tjänsteföreskrifterna – Frist för begäran – Skälig tidsfrist

(Tjänsteföreskrifterna, artikel 90.1)

3. Tjänstemän – Betygsättning – Betygsrapport – Upprättande – Frister – Tvingande tidsfrister som uppställs i en institutions interna föreskrifter – Försening – Tjänstefel

(Tjänsteföreskrifterna, artikel 43)

*4. Tjänstemän – Betygsättning – Betygsrapport – Upprättande – Försening–
Tjänstefel som åsamkar ideell skada
(Tjänsteföreskrifterna, artikel 43)*

*5. Tjänstemän – Befordran – Klagomål av en sökande som inte befordrats –
Avslag – Total brist på motivering– Komplettering under det administrativa
förfarandet – Otillåtlighet – Rättsverkningar
(Tjänsteföreskrifterna, artikel 25.2, 45 och 90. 2)*

*6. Tjänstemän – Talan – Föregående administrativt förfarande – Tidsfrister –
Tvingande rätt – Utgången frist – Återställan av försutten tid – Villkor – Nya
omständigheter
(Artikel 236 EG; Tjänsteföreskrifterna, artikel 90 och 91)*

1. En institutions beslut att avslå en begäran om skadestånd ingår som en del i det administrativa förfarande som föregår en skadeståndstalan inför förstainstansrätten. En tjänstemans yrkande om ogiltigförklaring kan därför inte prövas självständigt i förhållande till yrkandet om skadestånd. Den rättsakt som innehåller institutionens ställningstagande under det administrativa förfarandet har endast till verkan att möjliggöra för den part som lidit en skada att väcka talan om skadestånd vid förstainstansrätten.

(se punkt 38)

Hänvisning till förstainstansrätten den 18 december 1997, T-90/95, Gill mot kommissionen, REGP 1997, s. I-A-471 och II-1231, punkt 45; förstainstansrätten den 6 mars 2001, T-77/99, Ojha mot kommissionen, REGP 2001, s. I-A 61 och II-293, punkt 68; förstainstansrätten den 5 december 2002, T-209/99, Hoyer mot kommissionen, REGP 2002, s. I-A-243 och II-1211, punkt 32

2. I artikel 90.1 i tjänsteföreskrifterna anges inte någon tidsfrist för när en begäran skall ha ingetts till tillsättningsmyndigheten.

Det finns likväl skäl att anse att en sådan begäran endast kan tas upp till sakprövning om den har ingetts inom en skälig tidsfrist. Även om avsaknaden av tidsfrist i artikel 90.1 i tjänsteföreskrifterna syftar till att skydda tjänstemännens rättigheter och möjliggöra för dem att när som helst väcka talan mot administrationen, följer det nämligen av kravet på rättsäkerhet att tjänstemannen inte kan vänta hur länge som helst med att utöva sin rätt att väcka skadeståndstalan mot administrationen.

Frågan huruvida en skadeståndstalan har väckts inom en skälig tidsfrist skall bedömas i det enskilda fallet med beaktande av omständigheterna i varje enskilt fall.

(se punkterna 42 och 46-48)

3. Administrationen skall ovillkorligen tillse att det med jämna mellanrum upprättas betygsrapporter de datum som anges i tjänsteföreskrifterna och att rapporterna upprättas i enlighet med gällande bestämmelser, både av hänsyn till en god förvaltning och för att skydda tjänstemännens intressen.

Den rättspraxis enligt vilken administrationen med stöd av tjänsteföreskrifterna ges en skäligen frist för att upprätta betygsrapporter för sina tjänstemän är inte tillämplig då det i interna föreskrifter som är tvingande för administrationen uppställs frister för förfarandet för betygssättningen.

Vid varje överskridande av en sådan frist begår, i avsaknad av särskilda omständigheter som rättfärdigar sådana förseningar, administrationen ett tjänstefel som kan medföra skadeståndsansvar.

Däremot kan en tjänsteman inte klaga på att betygsrapporten har upprättats för sent om förseningen, åtminstone delvis, beror på honom eller om han på ett betydande sätt bidragit till den.

(se punkterna 58, 64-67 och 71)

Hänvisning till domstolen den 14 juli 1977, 61/76, Geist mot kommissionen, REG 1977, s. 1419, punkterna 44 och 45; domstolen den 18 december 1980, 156/79 och 51/80, Gratreau mot kommissionen, REG 1980, s. 3943, punkt 15; domstolen den 5 maj 1983, 207/81, Ditterich mot kommissionen, REG 1983, s. 1359, punkt 25; förstainstansrätten den 13 december 1990, T-29/89, Moritz mot kommissionen, REG 1990, s. II-787, punkt 22; förstainstansrätten den 28 maj 1997, T-56/96, Burban mot parlamentet, REGP 1997, s. I-A-109 och II-331, punkterna 44, 45 och 48; förstainstansrätten den 19 september 2000, T-101/98 och T-200/98, Stodtmeister mot rådet, REGP 2000, s. I-A-177 och II-807, punkt 49; förstainstansrätten den 12 juni 2002, T-187/01, Mellone mot kommissionen, REGP 2002, s. I-A-81 och II-389, punkt 77; förstainstansrätten den 7 maj 2003, T-278/01, den Hamer mot kommissionen, REGP 2003, s. I-A-139 och II-665, punkterna 88, 90 och 91; förstainstansrätten den 7 maj 2003, T-27/01, Lavagnoli mot kommissionen, REGP 2003, s. I-A 143 och II-691, punkterna 54, 56 och 57; förstainstansrätten den 30 september 2003, T-296/01, Tatti mot kommissionen, REGP 2003, s. I-A-225 och II-1093, punkt 58

4. Det dröjsmål som har uppstått vid upprättandet av betygsrapporterna är i sig av en sådan art att det skadar tjänstemannen eftersom en tjänsteman som endast har en felaktig och ofullständig personalakt nämligen lider en ideell skada på grund av oro och osäkerhet hos tjänstemannen vad avser dennes yrkesmässiga framtid.

(se punkterna 86 och 87)

Hänvisning till Geist mot kommissionen, ovannämnt, punkt 48; förstainstansrätten den 8 november 1990, T-73/89, Barbi mot kommissionen, REG 1990, s. II-619, punkt 41; förstainstansrätten den 16 december 1993, T-0/89, Moritz mot kommissionen, REG 1993, s. II-1423, punkt 46; Burban mot parlamentet, ovannämnt, punkt 72; Stodtmeister mot rådet, ovannämnt, punkt 56; Lavagnoli mot kommissionen, ovannämnt, punkt 48; Tatti mot kommissionen, ovannämnt, punkt 59

5. Tillsättningsmyndigheten är inte skyldig att motivera sina beslut om befordran gentemot de tjänstemän som inte befordrats, men den skall däremot motivera sitt beslut att avslå ett klagomål som getts in av en icke-befordrad tjänsteman eftersom motiveringen av detta avslag anses sammanfalla med motiveringen av beslutet mot vilket klagomålet riktas på ett sådant sätt att skälen för dessa beslut kan prövas i ett sammanhang.

Om det inte förelåg någon som helst motivering av beslutet innan talan väcktes kan denna brist inte avhjälpas med förklaringar från tillsättningsmyndigheten efter det att talan väcktes. I detta skede fyller inte sådana förklaringar längre sin funktion. Sedan talan väckts kan tillsättningsmyndigheten således inte längre bringa beslutet i överensstämmelse med gällande bestämmelser genom att ge ett motiverat avslag på klagomålet.

I det fall det står klart att administrationen förfogar över ett utrymme för skönsmässig bedömning, vilket innebär att det inte är uteslutet att ett annat beslut skulle kunna ha fattats, får ett åsidosättande av motiveringsskyldigheten – vilken skall fullgöras när beslutet fattas, även om kompletteringar är möjliga fram till dess att talan har väckts – till följd att beslutet skall ogiltigförklaras utan att förstainstansrätten behöver pröva de andra grunder som åberopats.

(se punkterna 106-108, 112 och 115)

Hänvisning till domstolen den 30 oktober 1974, 188/73, Grassi mot rådet, REG 1974, s. 1099, punkt 13; domstolen den 26 november 1981, 195/80, Michel mot parlamentet, REG 1981, s. 2861, punkt 22; domstolen den 16 december 1987, 111/86, Delauche mot kommissionen, REG 1987, s. 5345, punkt 13; domstolen den 7 februari 1990, C 343/87, Culin mot kommissionen, REG 1990, s. I-225, punkterna 13 och 15; domstolen den 9 december 1993, C-115/92 P, parlamentet mot Volger, REG 1993, s. I-6549, punkt 23; förstainstansrätten den 12 februari 1992, T-52/90, Volger mot parlamentet, REG 1992, s. II-121, punkterna 36 och 40; förstainstansrätten den 3 mars 1993, T-25/92, Vela Palacios mot CES, REG 1993, s. II-201, punkt 25; förstainstansrätten den 20 juli 2001, T-351/99, Brumter mot kommissionen, REGP 2001, s. I-A-165 och II-757, punkt 33 och 34; förstainstansrätten den 20 februari 2002, T-117/01, Roman Parra mot kommissionen, REGP 2002, s. I-A-27 och II-121, punkterna 26 och 32; REGP 2002, s. I-A-301 och II-1457, punkt 48; förstainstansrätten den 18 september 2003, T-241/02, Callebaut mot kommissionen, REGP 2003, s. I-A-215 och II-61, punkt 42

6. De tidsfrister som föreskrivs för klagomål och väckande av talan utgör tvingande rätt och något som varken parterna eller domstolen kan råda över, eftersom de upprättats för att säkerställa tydlighet och säkerhet i rättsliga situationer.

Enligt artikel 236 EG och artikel 91 i tjänsteföreskrifterna är det en förutsättning för att en talan som väcks vid förstainstansrätten skall kunna upptas till prövning att det administrativa förfarandet ägt rum i enlighet med gällande bestämmelser och att de tidsfrister som föreskrivs för det förfarandet har iakttagits.

Enbart nya och väsentliga omständigheter kan motivera att det inges en begäran om omprövning av ett beslut mot vilket talan inte har väckts inom föreskriven tid.

En sökandes senare upptäckt av en grund eller omständighet som förelåg tidigare kan därför i princip inte, utan att rättsäkerheten undergrävs, likställas med en ny omständighet som berättigar att fristen för väckande av talan börjar löpa på nytt.

(se punkterna 124-127)

Hänvisning till domstolen den 19 februari 1981, 122/79 och 123/79, Schiavo mot rådet, REG 1981, s. 473, punkt 22; domstolen den 15 maj 1985, 127/84, Esly mot kommissionen, REG 1985, s. 1437, punkt 10; domstolen den 14 juni 1988, 161/87, Muysers och Tulp mot revisionsrätten, REG 1988, s. 3037, punkt 11; domstolen den 23 januari 1997, Coen, C-246/95, REG. s. I-403, punkt 21; förstainstansrätten den 11 maj 1992, T-34/91, Whitehead mot kommissionen, REG 1992, s. II-1723, punkt 18; förstainstansrätten den 20 juli 1994, T-45/93, Branco mot revisionsrätten, REGP 1994, s. I-A-197 och II-641, punkt 22; förstainstansrätten den 21 februari 1995, T-506/93, Moat mot kommissionen, REGP 1995, s. I-A-43 och II-147, punkt 28; förstainstansrätten den 11 juli 1997, T-16/97, Chauvin mot kommissionen, REGP 1997, s. I-A-237 och II-681, punkt 37; förstainstansrätten den 4 februari 2000, Batho mot kommissionen, T-147/96, REG 2000, s. II-0000, punkt 46; förstainstansrätten den 15 november 2001, T-142/00, Van Huffel mot kommissionen, REGP 2001, s. I-A-219 och II-1011, punkt 36